

19 באוגוסט 2015

לכבוד,

מר דודו זקן / הגב' חדווה בר

המפקח/ת על הבנקים

רוב שלומות,

הנדון: תרבות הסתרת עבריינות מין במערכת הבנקאית- בקשה דחופה להורות על

חקירת משטרה

הריני עושה פנייה מקדמית זו אליכם, כרגולטור האמור לפקח על נורמות התנהלות תקינה של מנהלי ונהלות הבנקים בישראל, בכלל ובתחום עבריינות מין בפרט, וזאת לאור מספר מקרים עוקבים שהגיעו למשרדי לאחרונה ומעלים חשש כבד להיווצרות תרבות ארגונית מינית שאינה עולה בקנה אחד עם החוק הפלילי ותקנות החוק למניעת הטרדה מינית התשנ"ח-1998 כדלקמן:

1. מצורף בזאת חלק מתמליל שיחה שהוקלטה כדין בין אחד המנהלים הבכירים ביותר בבנק "הפועלים" לבין צד ב', (המבקש בשלב זה לשמור על פרטיותו), שיחה ממנה עולה

לכאורה כי בצמרת הבנק היה ידוע מזה תקופה ממושכת על פרשה חמורה של ניצול מיני מצד מנהלים כלפי עובדת הבנק, כשמדובר לכאורה בריבוי מקרים שבוצעו בעובדת והמצויים ברף הגבוה ביותר של החוק למניעת הטרדה מינית ומהווים לכאורה גם עבירה על סעיף 346 לחוק העונשין-התשל"ז המגדיר מעשים אלו כאונס לכל דבר ועניין – ומעשים אלו כלל לא הובאו לידיעת הרשויות הרגולטוריות המוסמכות לפקח על תפקוד מנהלי התאגיד.

2. התמליל המלא המצוי במשרדנו כדין, מהווה ראשית ראיה לכאורה, למודעות מלאה של הנהלת הבנק ומשלא הובאו הדברים לחקירה הרי שיש חשש לעבירה על סעיף 31 לחוק העונשין בדבר איסור לסייע להסתיר עבירה:

" מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה, הוא מסייע." [הדגשות שלנו].

3. עיון בכתבות נרחבות בעיתונות הכלכלית "גלובס" ו"זה מרקר", בעניין פרשת ניצול מיני בצמרת הנהלת בנק "הפועלים", מעלה חשש כבד כי מדובר בפרשה בה נראה לכאורה כי מנכ"ל הבנק עצמו טיפל בה באופן הנראה על פניו כמנוגד לכללי חובת הדיווח ומחייב חקירת עומק של תהליך קבלת ההחלטות, האם אכן ידע על המעשים? כמה זמן ידע על הדברים? מהן הפעולות שנקט כמנהל התאגיד? מדוע בחר מנהל הבנק להוציא את בירור

התלונה לגורם בודק חיצוני ולא לבדיקת הממונה על בירור תלונות על הטרדה מינית בתוך מנגנון פנים הבנק? האם התנהלות זו אינה מהווה חיפוי והסתרת מעשי המטריד? שאלות כבודת משקל ותשובה-אין.

4. כעולה מסיקור הפרשה בתקשורת ומהתמליל המצורף, יש לבדוק באם שולם כסף ו/או שווה כסף מקופת הבנק במסגרת פרשה זו? באיזה הליך אושרו תשלומים אלו ובאיזה סעיף תקציבי הם דווחו בתשקיפים הרבעוניים ובדו"חות הכספים של הבנק אם בכלל?

5. במקרה שאכן שולמו כספים או שווי כסף מקופת הבנק ו/או ממשאבי ו/או מנכסי הבנק או מחברות הבת של הבנק, נשאלת השאלה האם נקט מנהל הבנק פעולה משפטית של דרישת שיפוי מטעם המנהל המטריד? ואם לא שיפה המטריד את קופת הבנק מדוע לא השיב הכספים ו/או שווים לבנק?

6. אם החליט מנהל הבנק לראות בכספים שהוציא הבנק בפרשה זו כסוג של "חוב אבוד", באילו נהלים נאחז לצורך כך? האם בוצעו פעולות ויתור על כספי שיפוי הבנק בידיעת הרגולטור? הדירקטוריון? בעלי המניות? הרשות לניירות ערך?

7. סוגיה נוספת שיש לחקור לעומק במקרה זה, היא, האם היועצים המשפטים של הבנק שטיפלו בפרשה זו מטעם הנהלת הבנק חיוו דעתם המקצועית ביחס לשאלת השיפוי הכספי מצד המנהל שגרם נזק כספי לקופת הבנק? אם כן מה הייתה המלצתם?

8. פרשה זו שהבנק נאלץ בה בוודאי לשלם הוצאות כספיות ניכרות לבוררת החיצונית, לעורכי הדין של כל הצדדים ואולי פיצוי לנפגעת או שווי פיצוי-כל אלו הוצאות החושפות את מנהל הבנק וצוותו לתביעות משפטיות מצד בעלי עניין וכד'- האם נתן על כך היועמ"ש של הבנק את דעתו? אם נתן דעתו, אזי מה הייתה דעתו המקצועית? ואם לא נשאל על היבט מהותי כלכלי כזה-מדוע לא נשאל?

9. הנה כי כן, יש לבצע חקירה נאותה לגבי אופן הדיווח של תשלומים אלו בדו"חות הכספיים של התאגיד, לרשות לניירות ערך, לבעלי המניות וכיו"ב, לא רק בשל חובת הדיווח אלא בעיקר לאור שאלות מהותיות הנוגעות לשיקול הדעת של מנהלי הבנק שניהלו פרשה זו.

10. יתרה מכך, אם אכן נכונים דברי הבכיר העולים מהתמליל, ולכאורה קיים דו"ח שהכינה כבוד השופטת דינה אפרתי, הממונה על בירור התלונות בעניין הטרדה מינית מטעם בנק "הפועלים", וקיים לכאורה גם מסמך ממצאים של מבקר הבנק שבדק פרשה זו- הרי חלה חובה על הרגולטור לדרוש חקירת משטרה.

11. תקנות החוק למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד) התשנ"ח-1998 מטילות על מנכ"ל הבנק חובות אקטיביות ברורות לבדוק אם בכלל מולאו במקרה זה שאם לא כן, חושפות את הבנק לתובענות משפטיות בשל אי קיומן ונפנה לחלק מהן:

" **7 (2)** פתיחה בהליכים משמעותיים לפי הוראות הסדר משמעת החלות אצל המעביד לעניין הטרדה מינית או התנכלות;
(3) אי נקיטת צעד כלשהו.

(ב) המעביד יפעל בלא דיחוי לביצוע החלטתו לפי תקנת משנה **(א)** וימסור הודעה מנומקת בכתב על החלטתו למתלונן, לנילון ולאחראי;"

מן האמור עולה המסקנה, כי חלה על מנהל הבנק חובה לנקוט הליכי משמעת (שלא ננקט במקרה זה) וכן חובת דיווח על מקרה זה לגוף "האחראי" שהינו במקרה זה המפקח על הבנקים, הרשות לניירות ערך ודירקטוריון הבנק.

12. **סעיף 8 לתקנות** קובע כי מעביד המעסיק יותר מ-25 עובדים חייב למנות ממונה על בירור תלונות, נשאלת השאלה האם בבנק הפועלים אכן מונה ממונה כזה ואם כן מדוע לא הובא מקרה זה לטיפולו והוצא החוצה לגורם חיצוני?

13. איגוד מרכזי הסיוע לנפגעי ונפגעות תקיפה מקדם מזה תקופה ממושכת קוד תאגידי למניעת הטרדה מינית בעבודה ובמסגרתו כלולה חובת "ידוע הקהילה" על דבר ממצאי הבדיקה ותוצאותיה. לציבור העובדים בכלל ונשים העובדות בפרט, עומדת הזכות לדעת כי קיימת תרבות ארגונית בלתי מתפשרת האוסרת ניצול מיני, וכי קיים מנגנון פנים ארגוני קבוע ושוויוני המבאר ומורה דרך לכלל העובדים/ות הנקלעים למצב ניצול מיני וכן עומדת זכות לציבור העובדות בתאגיד לדעת כי אם נמצא דופי בהתנהלות הבכיר במסגרת יחסי

עובד-מעביד, הרי שיופעל לאלתר הליך משמעתי ויבוצעו פעולות קבועות העולות בקנה אחד עם הוראות החוק.

14. **תרבות ההסתרה של עבריינות מין בתאגידים**, איננה נחלתו של בנק "הפועלים" בלבד, בימים האחרונים הובאה לטיפול פרשת ניצול מיני מרובה נפגעות **בבנק מזרחי-שפחות** גם שם היא מתבררת אצל אותה ממונה על בירור תלונות כבוד השופטת דינה אפרתי, כשגם בפרשה זו, לא באמת מדובר ב "הטרדות מיניות" בלבד אלא בחשדות לכאורה לביצוע עבירות אינוס ומעשי סדום מצד בכיר כלפי עובדות זוטרות הכפופות לו.

15. הנה כי כן, חובת קיום מנגנון ידוע לקהילת העובדות/ים במערכת הבנקאות נובעת לא רק מזכותן מכוח החוק למניעת הטרדה מינית וחוק העונשין, אלא גם מכוח חובת דיני התאגידים המחייב מנגנון ידוע של בעלי המניות והרגולטור- כשיש חשש שתהליך קבלת ההחלטות הניהוליות בידי המנהל המטריד והמנהלים המסיעים בהסתרת הטרדה לוקים לכאורה בליקוי מאורות ואם בארזים נפלה שלהבת מה יגידו בעלי המניות?

16. בעניין זה אבקש להפנות להוראות **סעיף 23 (א) לחוק העונשין התשל"ז-1977** בעניין היקף אחריותו הפלילית של תאגיד שם נאמר כך:

" תאגיד יישא באחריות פלילית –

(1) לפי סעיף 22, כשהעבירה נעברה על-ידי אדם במהלך מילוי תפקידו בתאגיד;

(2) לעבירה המצריכה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות, אם, בנסיבות הענין ולאור תפקידו של האדם, סמכותו ואחריותו בניהול עניני התאגיד, יש לראות במעשה שבו עבר את העבירה, ובמחשבתו הפלילית או ברשלנותו, את מעשהו, ומחשבתו או רשלנותו, של התאגיד" [הדגשות שלנו].

17. ידיעת מנהלי הבנק על העבירות שבוצעו בעובדת ואי דיווח עליהן לדירקטוריון הבנק, לבעלי המניות ולרשות לניירות ערך כמו גם לפיקוח על הבנקים ולנגיד בנק ישראל, מעלה חשש כבד לשיקול דעת לקוי של מי שבחר על דעת עצמו למדר מידע אקוטי זה מציבור בעלי העניין שיש להם זכות לדעת את פרטי הפרשה (תוך שמירת אנונימיות הנפגעת ופרטיותה) וכך נאמר בסיפא לסעיף החוק:

"(ב) בעבירה שנעברה במחדל, כאשר חובת העשייה מוטלת במישרין על התאגיד, אין נפקה מינה אם ניתן לייחס את העבירה גם לבעל תפקיד פלוני בתאגיד, אם לאו." [הדגשות שלנו].

18. מן האמור לעיל עולה כי מחדל שבאי דיווח על פרשה כה חמורה המשליכה ישירות על סוגיית שיקול הדעת של מקבלי ההחלטות בתאגיד מהווה כשלעצמו עבירה הדורשת בירור וחקירה.

19. בקשתי זו כי תפעל לפתיחת חקירה בפרשה זו עולה מלשון סעיף 36 לחוק ניירות

ערך לחברה שנסחרת בבורסה, לפיה קיימת חובת הדיווח לכל דבר ועניין ככל שהאירוע עלול

לפגוע מבחינה כספית בתאגיד וישפיע על בעלי המניות בכלל ועל בעלי החוב בפרט.

20. במקרה דנן, לכאורה עולה כי הבכיר פוטר מהתאגיד דווקא בשל חלקו בעבירות

שביצע כלפי העובדת ועל כן חובת הדיווח לרשות ולבעלי המניות, גוברת כשהתאגיד אולץ

לשלם פיצויים כספיים לנפגעת העבירה ולשלם שכר עבודתה של שופטת החיצונית

ששירותיה לצורך בירור הפרשה- סכומי כסף המחייבים דיווח כלשהו לרשויות ולבעלי

המניות.

21. הממשק בין דיני עבירות מין ודיני התאגידים מייצרים חובה עליך כרגולטור לדרוש

חקירה ודיווח ללא קשר לכך שחובה כזו נגזרת גם ממקורות דין אחרים, כגון חובה למנוע

פשע בדיני העונשין ומכוח עוולת הרשלנות בדיני הנזיקין.

22. על כל פנים, בזהירות המתבקשת, נדמה לי כי נושאי משרה בתאגיד חבים לתאגיד

חובת זהירות וחובת אמונים, כשעיקרה של החובה הראשונה - חובת הזהירות - הוא הדרישה

שלא להתרשל. כלומר, חובה עליהם לנהוג כנושאי משרה סבירים כדי שלא ייגרם נזק

לתאגיד או לעובדות בו.

23. החובה השנייה מתמקדת לדעתי, בעיקר באיסור על הימצאות בניגוד עניינים - בין טובת התאגיד הבנקאי לבין הסיפוק המיני האישי שהיא טובת הנאה פרטית אישית. כך למשל, אם מנהל בכיר בבנק נמנע מלדווח על עובד שלו שמטריד מינית עובדות, חרף הסכנה הטמונה בכך לקופת התאגיד או למוניטין של התאגיד, והכל כדי להבטיח כי הבונוס הכספי של אותו מנהל לא ייפגע, המנהל חטא לכאורה בהפרת חובת האמונים.

סיכומם של הדברים, מדובר בפרשה חמורה המחייבת את הפיקוח על הבנקים לנקוט פנייה יזומה דיסקרטית לרשויות החקירה והאכיפה על מנת לחקור עד היסוד את התנהלות מנהלי הבנק ותהליך קבלת ההחלטות שלהם בפרשה זו, באופן שלא יאפשר חלילה שיבוש הליכי חקירה.

הפיקוח על הבנקים וגורמי החקירה, מחויבים בנסיבות העניין כשמדובר בגוף דו מהותי כמו בנק לדווח בגילוי נאות לציבור על החלטתו לפנות למשטרה או לנמק פומבית מדוע יחליט שלא להורות על חקירה ומדוע לא יורה על חשיפת הפרוטוקולים הכוללים עדויות הצדדים השונים תוך השמטת פרטים מזהים של נפגעת העבירה כמקובל במקרים אלו.

בהיבט הערכי המוסרי והציבורי, אין להשלים עם שיטה, המעצבת מדיניות הסתרה של מידע מהותי זה מדיעת הציבור ונקיטת צעדים כמבוקש בפנייה זו, תתרום לתיקון דרך ההתנהלות ותסמן כללי מותר ואסור לעתיד לבא בתאגידים ציבוריים.

אודה לך באם נתאם פגישת עבודה דחופה בעניין זה, בה נוכל לפרט מעט יותר מהידוע לנו, דברים שאינם מתאימים לפנייה כתובה זו ובכלל זה יימסר מידי הנוגעים בדבר התמליל המלא, וכן מידע על הקלטות וחומר מתעד אחר ביחס למעשיהם ומעורבותם של ראשי הבנק בטיפול בפרשה זו.

בברכה,

עו"ד רוני אלוני סדובניק

מייצגת נפגעות/י תקיפה והטרדה מינית

לוט: חלק תמליל דבריו של הבכיר בבנק "הפועלים" על התנהלות הבנק בפרשה זו.